DFEST

DRUGI FESTIVAL HRVATSKIH DIGITALIZACIJSKIH PROJEKATA

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

19. - 20. travnja 2012.

PROGRAMSKA KNJIŽICA

Sadržaj

Pozdravni govor Dunje Seiter-Šverko, glavne ravnateljice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu / 5

Pozdravni govor Tamare Perišić, pomoćnice ministrice kulture Republike Hrvatske / 6

O Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata / 11

Program / 15

Sažeci / 23

Biografije autora / 45

Programski i Organizacijski odbor / 59

Impresum / 63

Sponzori / 65

Poštovane kolegice i kolege,

drago mi je što smo se ponovno okupili na drugom po redu Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata. Nakon uspješne organizacije Prvog festivala održanog 20. svibnja 2011. u sklopu Šeste SEEDI konferencije, domaćin koje je bila Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, odlučili smo nastaviti s razmjenom iskustava na projektima digitalizacije kulturne i znanstvene baštine u hrvatskim baštinskim ustanovama.

Sukladno svojoj ulozi u poticanju i razvoju zaštite i digitalizacije kulturne baštine, radu na edukaciji u području digitalizacije i dosadašnjim aktivnostima jednog od nositelja projekta Hrvatska kulturna baština Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu razvijanjem novih projekata i programa ima na umu razvoj sustava, otvorenih i drugim članovima arhivskih, knjižničarskih i muzejskih ustanova. Razmjena znanja, iskustava i vještina u okviru provođenja nacionalnog plana digitalizacije kao i primjena normi te korištenje informacijskih tehnologija od ključne su važnosti za uključivanje hrvatske građe u europske i međunarodne agregatore i baze podataka poput Europeane.

Na ovogodišnjem Festivalu predstavljaju se projekti koje je poduprlo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske u okviru projekta Hrvatska kulturna baština, a u fokusu drugog dana festivala je digitalizacija starih novina.

Željela bih zahvaliti Ministarstvu kulture Republike Hrvatske na stručnoj i financijskoj potpori.

Zahvalna sam programskom odboru u kojem su predstavnici baštinskih ustanova i Ministarstva kulture Republike Hrvatske pridonijeli oblikovanju programa. Hvala članovima organizacijskog odbora bez čijeg marljivog zalaganja ovaj Festival ne bi bilo moguće ostvariti.

I na kraju, želim vam svima puno uspjeha u radu.

Dunja Seiter-Šverko, prof.
Predsjednica Programskog odbora
Glavna ravnateljica
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Poštovani sudionici,

prošle godine, Ministarstvo kulture u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, Muzejskim dokumentacijskim centrom i Hrvatskim državnim arhivom organiziralo je šestu SEEDI konferenciju u sklopu koje je u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu održan Prvi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata sa željom da se nastavi održavanje festivala svake godine te mi je posebno drago da se ta želja ove godine ostvarila. Veliko mi je zadovoljstvo pozdraviti Vas sve prisutne ovdje na Drugom festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata u ime Ministarstva kulture i u svoje osobno ime.

Ministarstvo kulture provodeći nacionalni program digitalizacije hrvatske kulturne baštine svakodnevno podupire razvoj novih projekata digitalizacije osiguravajući administrativnu, stručnu i financijsku potporu projektima digitalizacije u cilju očuvanja i promocije kulturne baštine.

Digitalizacija kulturne baštine je dinamičan proces koji stvara sinergiju arhivistike, bibliotekarstva, informatike i muzeologije razvijajući suradnju baštinskih ustanova. Transformacija podataka iz analognog u digitalni oblik, stvorila je dalekosežan utjecaj na aktivnosti arhiva, knjižnica i muzeja. Dinamična i brza društvena događanja prisiljavaju nas na svakodnevno praćenje i prihvaćanje inovacija. Razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija utječe na stvaranje novih aktivnosti na području digitalizacije, poput upravljanja digitalnim zbirkama, posredovanja, širenja i zastupanja kulturne baštine u digitalnom okruženju, organizacije digitalnih repozitorija, izrade i usklađivanja podatkovnih modela. Javlja se rast složenih aktivnosti za učinkovito upravljanje digitalnim sadržajima. Značajne razlike koje postoje između raznovrsne građe u materijalnom svijetu poput skulpture, knjige, filma, dokumenata, objekata, zamagljuju se u digitalnom svijetu pretvarajući se u niz bitova. Nacionalnim programom digitalizacije provodi se skup aktivnosti koje zahtijevaju dugotrajnu institucionalnu predanost kao i značajna financijska, ljudska i materijalna ulaganja pri razvoju održivih projekata koji zadovoljavaju zahtjeve korisnika. Ministarstvo kulture posebno podupire projekte digitalizacije koji uključuju širi kontekst razvoja i inovacija digitalizirane kulturne baštine razvijajući nacionalnu i internacionalnu kulturnu politiku, poštuju zakonske propise, uvode nove vrste usluga,

primjenjuju različite alate i tehnike za izgradnju digitalne baštine prema nacionalnim i međunarodnim standardima i preporukama.

Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata prikazuje kvalitetna rješenja digitalizacije u Hrvatskoj, suradnju baštinskih ustanova te sustavan rad pojedinaca na ostvarenju cilja nacionalnog projekta digitalizacije. Projekti koji će se prikazati prema bogatom rasporedu festivala, također su dokaz kako je hrvatska kulturna baština važan dio europske kulturne baštine te je naša obaveza i odgovornost kao nositelja i čuvara važnog segmenta europske kulture da omogućimo dostupnost hrvatske kulturne baštine u europskoj digitalnoj knjižnici – Europeani.

Rezultate zajedničkog djelovanja svih danas prisutnih bilo sa svojim idejama, tehnologijama, vještinama, znanjima ili financijskim potporama komuniciramo kroz Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata i ovom prigodom želim čestitati svim autorima i suradnicima na naporima i uloženom trudu za ostvarivanje programa digitalizacije. Također, zahvaljujem domaćinu festivala Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na organizaciji ovog važnog nacionalnog događaja sa željama da se dogodine okupimo ponovno na Trećem festivalu hrvatskih digitalnih projekata.

Na kraju svima želim da u ova sljedeća dva dana festivala nađete izazove, poticaj i inspiraciju za nove projekte i suradnju.

Tamara Perišić
članica Programskog odbora
pomoćnica ministrice kulture Republike Hrvatske

O Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata

O Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata

Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata okuplja predstavnike arhivske, knjižnične i muzejske zajednice te sve zainteresirane za digitalizaciju kulturne i znanstvene baštine.

Svrha je Festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata predstaviti projekte digitalizacije kulturne i znanstvene baštine u hrvatskim baštinskim ustanovama te razmijeniti iskustva i znanja iz područja digitalizacije, primjene normi, korištenja informacijskih tehnologija, provođenja nacionalnog programa digitalizacije te osiguranja bolje dostupnosti podataka o digitaliziranoj građi. Na Festivalu će biti predstavljeni projekti digitalizacije knjižne građe, zvuka i vizualne građe, projekti digitalizacije zavičajne građe te projekti povezani s primjenom novih medija.

Drugi dan Festivala pod nazivom Građa u fokusu ove je godine posvećen digitalizaciji starih novina kao iznimno traženoj i krhkoj građi koja se čuva u našim baštinskim ustanovama. Prijenosom novina u digitalni oblik osigurava se zaštita izvornika starih novina, a objavom na mreži njihova šira dostupnost. Digitalizacija starih novina otvara niz stručnih, tehničkih i organizacijskih pitanja koja ćemo razmotriti kroz nekoliko uvodnih izlaganja i raspravu o sljedećim temama:

- *strategija i koordinacija digitalizacije starih novina*
- *metapodaci i zajednički put prema Europeani*
- *izazovi skeniranja i obrade starih novina*
- *digitalizacija inozemne Croatice.*

Program

PROGRAM

Četvrtak, 19. travnja 2012.

Malo predvorje Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

8.00 - 9.00	Prijava sudionika
9.00 - 9.30	**Otvaranje Festivala i pozdravni govori**
	Dunja Seiter-Šverko, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, predsjednica Programskog odbora
	Tamara Perišić, pomoćnica ministrice kulture Republike Hrvatske, članica Programskog odbora
9.30 - 11.00	Moderator: **Jasenka Zajec**
	Silić Švonja, Andreja (Gradska knjižnica Rijeka): *Ubrzanje cirkulacije kulturne baštine: Gradska knjižnica Rijeka u EU projektu AccessITplus*
	Zlodi, Goran (Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti): *Razvoj i održivost digitalnog sadržaja o kulturnoj baštini – na primjeru Interaktivnog mrežnog kataloga „Slavonija, Baranja, Srijem : vrela europske civilizacije“ u okviru EU projekta „Linked Heritage“*

Lemić, Vlatka (Hrvatski državni arhiv): *Arhivski izvori on-line u ARHiNET-u HDA*

11.00 - 11.30 **Stanka za kavu**

11.30 - 13.15 Moderator: **Goran Zlodi**

Obhođaš, Amir (Hrvatski državni arhiv): *Franz Thiard de Laforest – Album von Dalmatien*

Mihalinec, Magdalena (Gliptoteka HAZU): *Digitalna građa Gliptoteke unutar Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*

Gržina, Hrvoje (Hrvatski državni arhiv): *Ivan Standl – Fotografijske slike iz Dalmacije, Hrvatske i Slavonije*

Harni, Slavko (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): *Adrianskoga mora sirena*

13.15 - 14.00 **Stanka za ručak**

14.00 - 15.45 Moderator: **Vlatka Lemić**

Zahtila, Dean (Labin Art Express XXI); **Đukić, Sandro** (CCN-images): *Virtualni Muzej rudarstva i industrije Istre (VMRI)*

Bulaja, Zvonimir (Bulaja naklada): *eLektire*

Prlenda, Sandra (Centar za ženske studije): *Rađanje moderne ženske kulture – uspostava digitalne zbirke Zagorkinih ženskih časopisa*

Kapec, Ivan (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): *Incunabula Croatica – digitalna zbirka hrvatskih prvotisaka u NSK*

15.45 - 16.15 **Stanka za kavu**

16.15 - 18.00 Moderator: **Sofija Klarin Zadravec**

Pecotić, Elli; Staničić, Tomislav (Gradska knjižnica Marka Marulića, Split): *Digitalizacija zavičajne zbirke „Spalatine"*

Magić Koščević, Katarina (Prijatelji baštine – Amici hereditatis, Ivanić-Grad): *Digitalizacija dokumenata iz cehovske škrinje poljanskih obrtnika*

Belevski, Milko (Gradska knjižnica Zadar): *DELMATA – digitalizirani opus Ljube Stipišića Delmate*

Menac-Mihalić, Mira (Katedra za dijalektologiju i povijest hrvatskoga jezika Filozofskog fakulteta u Zagrebu); **Celinić, Anita** (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje): *Digitalizacija i zaštita snimaka hrvatskih govora kao dijela hrvatske nematerijalne kulturne baštine*

Radovinović, Željka (Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara): *Franjo Ksaver Kuhač*

Petak, 20. travnja 2012.

Seminarska dvorana, polukat,
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

GRAĐA U FOKUSU: DIGITALIZACIJA STARIH NOVINA

9.00 - 11.00 Moderator: **Sofija Klarin Zadravec**

Tomljanović, Senka (Sveučilišna knjižnica u Rijeci): *Digitalizacija starih riječkih novina 1843.-1918.*

Dobrić, Bruno (Sveučilišna knjižnica u Puli): *Projekt Istarske novine online (INO) Sveučilišne knjižnice u Puli*

Lakić, Vilijam (Gradska knjižnica Juraj Šižgorić, Šibenik): *Digitalizacija starih šibenskih novina i časopisa*

Krolo, Petar; Kuić, Ivanka (Sveučilišna knjižnica u Splitu): *Projekt izgradnje digitalne zbirke novina i časopisa*

Blažević, Jasna; Kudra Beroš, Viktorija (Institut za migracije i narodnost): *Digitalizacija novina Hrvatska zastava i Radnička straža*

11.00 - 11.30 **Stanka za kavu**

11.30 - 12.30 **Rasprava**

Sažeci

UBRZANJE CIRKULACIJE KULTURNE BAŠTINE: GRADSKA KNJIŽNICA RIJEKA U EU PROJEKTU ACCESSITPLUS

Andreja Silić Švonja
Gradska knjižnica Rijeka
andreja.silic-svonja@gkri.hr

Gradska knjižnica Rijeka hrvatski je partner u dvogodišnjem projektu *AccessITplus* (Accelerate the Circulation of Culture through Exchange of Skills in Information Technology) koji financira Europska komisija u sklopu programa Kultura 2007-2013. Vodeći partner projekta je MDR Partneri iz Ujedinjenog Kraljevstva s kojim je Gradska knjižnica Rijeka prethodno surađivala u tri europska projekta (PDLP, PubliCA i Pulman-XT), a u ovaj projekt su uključeni po jedan partner iz Poljske, Grčke, Srbije, Republike Srpske, Federacije BiH i Albanije. Projektom se podupire Digitalna agenda Europske komisije te Inicijativa digitalnih knjižnica i2010 kojima je osnovni cilj da europska kulturna i znanstvena bogatstva budu dostupna svima i sačuvaju se za sljedeće generacije na način da se pruži besplatna *online* edukacija o digitalizaciji za stručnjake iz malih baštinskih institucija. Jačanjem umijeća knjižničara, arhivista i muzealaca u području digitalizacije građe putem *online* tečajeva *Digitalni repozitoriji za male baštinske institucije* i *Kooperacija s Europeanom,* lokalno digitalizirana građa bit će pripremljena i za dostupnost na Europeani. Europeana je jedinstveno pristupno mjesto europskoj kulturnoj baštini. Europski građani jednim *klikom* na Europeani mogu pristupiti svekolikom bogatstvu europskih digitalnih knjižnica, arhiva i muzeja. Štoviše, putem Europeane kao agregatora europske digitalizirane baštine, korištenost lokalno digitalizirane građe pojedinih institucija se uvećava i dodatna je referenca za svaku instituciju. U ulozi koordinatora projekta za Hrvatsku Gradska knjižnica Rijeka na nacionalnoj razini poticat će *online* edukaciju u baštinskim ustanovama te izgradnju pilot digitalnih knjižnica. Krajnji rezultat projekta trebala bi biti edukacija čim većeg broja ljudi te 75 000 digitalnih objekata iz Hrvatske dostupnih putem Europeane.

RAZVOJ I ODRŽIVOST DIGITALNOG SADRŽAJA O KULTURNOJ BAŠTINI – NA PRIMJERU INTERAKTIVNOG MREŽNOG KATALOGA „SLAVONIJA, BARANJA, SRIJEM : VRELA EUROPSKE CIVILIZACIJE“ U OKVIRU EU PROJEKTA „LINKED HERITAGE“

Goran Zlodi
Filozofski fakultet u Zagrebu
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
gzlodi@ffzg.hr

U izlaganju će se prikazati važnost razvoja i održivost postojećeg digitalnog sadržaja o kulturnoj baštini te ključni smjerovi prepoznati u brojnim europskim i svjetskim inicijativama i projektima vezanim uz baštinu u globalnom informacijskom okružju. Odabrani mehanizmi razvoja i održivosti predstavit će se na primjeru transformacije virtualnog mrežnog kataloga izložbe „Slavonija, Baranja i Srijem – vrela europske civilizacije“ (http://www.kultura.hr/slavonija-baranja-srijem) u trajni i aktivni informacijski resurs o ovom iznimnom geografskom, povijesnom, kulturnom, umjetničkom i gospodarskom prostoru. Posebno će se istaknuti mehanizmi povezivanja informacijskih izvora što će omogućiti novo prepoznavanje regionalnih posebnosti u širem europskom kontekstu, a kroz uspostavljanje brojnih poveznica prema susjednim kulturama i prostorima. Sve to će unaprijediti prepoznavanje hrvatske kulturne baštine kao integralnog dijela europske kulturne baštine.

Ova intencija prepoznata je i u okviru *Linked Heritage* projekta Europske unije čiji je cilj unaprjeđenje kvalitete sadržaja te posebice obogaćivanja metapodataka uključenih u Europeanu kao središnju točku pristupa digitaliziranoj kulturnoj baštini Europe. Ministarstvo kulture RH sudjeluje u navedenom projektu te će u okviru programskih značajki *Linked Heritage* projekta razvijati i ovaj resurs.

Uz iscrpne kontekstualne informacije pružene u više od stotinu tematskih cjelina, virtualni katalog već sada pruža višestruke točke pristupa predmetima baštine – kroz vremenske crte, interaktivne zemljovide

i virtualno razgledanje postava izložbe te neizostavno pretraživanje cjelokupne baze podataka, a daljnji razvoj usmjeren je prema uspostavljanju šire interoperabilnosti i povezivosti (*Linked Data* mehanizmi) prema drugim vrijednim izvorima. Prepoznati smjerovi razvoja uključivat će integraciju prostornih podataka (GIS) i 3D sadržaja te proširenje dostupnosti digitalnih zbirki i na mobilnim platformama.

ARHIVSKI IZVORI ON-LINE U ARHINET-U U HDA

Vlatka Lemić
Hrvatski državni arhiv, Zagreb
vlemic@arhiv.hr

Hrvatski su arhivi u svom radu u velikoj mjeri usmjereni na organiziranje i razvoj novih vrsta informacijskih službi i usluga te podizanje njihove kvalitete, kao i na poboljšanje dostupnosti i iskoristivost arhivskih informacija. S tim je ciljem krajem 2006. godine Hrvatski državni arhiv započeo izgradnju informacijsko-evidencijskog sustava hrvatske arhivske službe i pokrenuo ARHiNET – mrežni informacijski sustav koji je postao osnovni alat za obradu, predstavljanje i pristup arhivskom gradivu ne samo u državnim arhivima, nego i kod drugih imatelja arhivskog gradiva. U sustavu je do sada opisano oko milijun podataka iz više od 350 ustanova: oko 16 100 fondova i zbirki, 100 000 ostalih arhivskih jedinica (serija, predmeta i dokumenata), 29 500 matičnih knjiga, 24 800 stvaratelja i 7000 imatelja arhivskoga gradiva, više od 5600 obavijesnih pomagala i 3000 bibliografskih izvora o arhivskome gradivu koji su dostupni javnosti putem interneta. Na adresi http://arhinet.arhiv.hr/ može se pristupiti ARHiNET bazama podataka i pretraživati javno dostupne sadržaje o arhivskom gradivu koji korisnicima omogućuju da saznaju više o arhivskim fondovima i zbirkama te pojedinačnim dokumentima, njihovim stvarateljima i ustanovama u kojima se ono čuva. U ARHiNET-u također se mogu pronaći i pročitati cjeloviti tekstovi pojedinih obavijesnih pomagala i bibliografskih izvora i drugi stručni sadržaji te pregledati digitalni snimci najznačajnijih i najčešće korištenih dokumenata: javnosti je trenutačno dostupno oko 3 000 000 digitalnih snimaka i više od 1500 različitih tekstualnih zapisa iz desetak arhiva i drugih kulturnih ustanova.

FRANZ THIARD DE LAFOREST – ALBUM VON DALMATIEN

Amir Obhođaš
Hrvatski državni arhiv, Zagreb
aobhodas@arhiv.hr

Album von Dalmatien bečkog fotografa Franza Thiarda de Laforesta (1838.-1911.) prvi je put izdan u Kotoru 1898. godine i predstavlja retrospektivu autorovog fotografskog rada na prostoru Dalmacije i njenog šireg zaleđa kroz više od trideset godina. Fotografije okupljene u albumu snimljene su između 1866. i 1898. godine te prikazuju motive nastale u Zadru, Šibeniku, Makarskoj, Omišu, Skradinu, Kninu, Visu, Hvaru, Trogiru, Splitu, Saloni, Korčuli, Metkoviću, Mostaru, Dubrovniku, Kotoru, Perastu, Herceg Novom, Risanu, Prčanju, Tivatu, Budvi, Baru, Sutomorama, Cetinju, Podgorici i Stolivu. Fragmentarno sačuvan, ali najpotpuniji poznati primjerak albuma, zajedno s ostalim obiteljskim fotografijama Hrvatskom državnom arhivu poklonila je 2005. godine autorova unuka Lidija Laforest, nakon čega je započeto s njegovom obradom i zaštitom.
Digitalno izdanje albuma donosi reprodukcije svih 147 sačuvanih motiva (izvorno ih je u albumu bilo 190), tekstove o autoru fotografija, albumu i cijeloj zbirci, zatim o Hrvatskom državnom arhivu te njegovoj Fototeci, unutar koje se zbirka čuva, a priložen je i tekst povjesničarke umjetnosti Nade Grčević o Franzu Laforestu i njegovom albumu napisan prigodom predstavljanja donacije javnosti 2005. godine.

DIGITALNA GRAĐA GLIPTOTEKE UNUTAR DIGITALNE ZBIRKE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Magdalena Mihalinec
Gliptoteka HAZU
magdalenam@hazu.hr

Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastala je 2009.

godine sa ciljem da djeluje kao jedinstveni digitalni repozitorij koji će na jednome mrežnom mjestu predstaviti njezine znanstvene i umjetničke zbirke, omogućiti im slobodan mrežni pristup uz suvremenu i standardiziranu tehničku podršku. Projekt su pokrenule jedinice HAZU: Knjižnica koja 2008. godine započinje s digitalizacijom kao pokretač i koordinator te Arhiv za likovne umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe: Odsjek za povijest hrvatskog kazališta i Odsjek za povijest hrvatske glazbe. Zbirka HAZU sastoji se od digitaliziranog materijala njenih znanstveno-istraživačkih, muzejsko-galerijskih jedinica te Knjižnice i dostupna je na mrežnim stranicama repozitorija (http://dizbi.hazu.hr). Do 2012. godine uključilo se ukupno devet jedinica HAZU, a digitalizirano je i u repozitoriju objavljeno 323 029 digitaliziranih jedinica.
Gliptoteka HAZU priključila se 2011. godine sa svojom digitalnom građom, a s postupkom digitalizacije građe fundusa započela je 2009. godine, što nastavlja i dalje. U repozitoriju HAZU predstavljena je građa stalnih postava organizirana prema zbirkama Gliptoteke u sedam cjelina, a uključuje skulpture, sadrene odljeve i kopije fresaka. Uključivanjem u repozitorij, digitalna građa Gliptoteke dobila je kvalitetnu tehničku podršku i postala korisnicima dostupna *online*, kroz jednostavno, pouzdano i brzo pretraživanje informacija. U tom digitalnom sučelju dobila je i novu dimenziju muzeoloških funkcija: zaštite, istraživanja i komunikacije. Time se osim zaštite izvornika u digitalnom okruženju, demokratizirao pristup građi i potaknuli su se ciljevi i zahtjevi korisnika za obrazovanjem, istraživačkim radom i drugi. Digitalna zbirka HAZU uz suvremeni koncept mrežnog pristupa i korištenja kulturno-povijesne baštine, ima za cilj skoro priključivanje Europeani.

IVAN STANDL – FOTOGRAFIJSKE SLIKE IZ DALMACIJE, HRVATSKE I SLAVONIJE

Hrvoje Gržina
Hrvatski državni arhiv, Zagreb
hgrzina@arhiv.hr

Knjiga *Fotografijske slike iz Hrvatske, Slavonije i Dalmacije* Ivana Standla (1832.-1897.) predstavlja prvu hrvatsku fotografsku knjigu u današnjem

smislu riječi, uz bitnu razliku što u ovom slučaju imamo originalne fotografije uvezane zajedno sa stranicama teksta, a ne tiskane, što samoj knjizi dodatno daje na vrijednosti. Kao takva, danas predstavlja jedan od kapitalnih fotografskih projekata devetnaestog stoljeća izveden na ovim prostorima, a njenim objavljivanjem na CD-u i internetskim stranicama arhivskog informacijskog sustava ARHiNET, dostupna je najširem krugu korisnika, zaljubljenika u staru fotografiju ili prirodne ljepote i kulturnu baštinu Hrvatske.
U digitalnom izdanju Hrvatskog državnog arhiva, koje ovom prilikom predstavljamo, dan je novi pogled na našu prvu fotomonografiju nastalu davne 1870. godine. Osnovu izdanja čine reprodukcije dvadeset i četiri Standlove fotografije s popratnim tekstovima onodobnih eminentnih povjesničara Ivana Kukuljevića, Radoslava Lopašića, Ivana Trnskog, Adolfa Tkalčevića, Franje Račkog i Petra Matkovića. Izdanje je dopunjeno raznim dodatcima, među kojima su pojedinačni opisi svake od fotografija, priča o nastanku cijelog Standlovog projekta snimanja kulturnih znamenitosti i prirodnih ljepota, biografijama svih autora, kao i tekstovima o Hrvatskom državnom arhivu i njegovoj Fototeci, unutar koje se zajedno s ostatkom Standlovih fotografija čuva i izvornik ove knjige.

ADRIANSKOGA MORA SIRENA: DIGITALNA ZBIRKA KNJIGA O HRVATSKOJ OBALI JADRANA

Slavko Harni
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
sharni@nsk.hr

Temeljna ideja višegodišnjega projekta *Adrianskoga mora sirena* jest predstaviti hrvatsku mediteransku knjižnu baštinu u digitalnom obliku. Predstavljanje projekta ima za cilj obavijestiti o aktualnim postignućima u ostvarenju te ideje i to na razini planiranja, provedbe planiranoga i javne, tj. mrežne, prezentacije ostvarenih rezultata. Pri planiranju rada na projektu krenulo se od činjenice da je relativno novija knjižna produkcija, ona poslije 1835., slabije zastupljena u digitalnoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Stoga se kao početni periodizacijski okvir uzima razdoblje od 1848. do 1918. Plan projekta u prvoj godini izložen je

u *Prijedlogu projekta Adrianskoga mora sirena (srpanj 2010)*. Prijedlog je upućen Ministarstvu kulture te su dobivena prva financijska sredstva za projekt. U planu su među ostalim i oblikovani kriteriji za odabir građe za tu digitalnu zbirku koji su formalni (hrvatski autor, hrvatski jezik, hrvatski teritorij) i sadržajni (o Hrvatima, hrvatskoj kulturnoj i prirodnoj baštini). Riječ je o kriterijima za odabir građe u nacionalnu zbirku Croatica, uz to što se u projektu primjenjuju na jadransku obalu i otoke. U stručnoj i tehničkoj provedbi plana prikupilo se najprije 4320 knjiga koje se tematikom i mjestom objavljivanja odnose na regije hrvatskoga Jadrana. Skenirano je, zbog ograničenih financijskih sredstava, izabranih 145 knjiga, 15 000 stranica. Bibliografski su zapisi za te knjige po potrebi dopunjeni tako da mogu funkcionirati kao metazapisi. Softver za objavljivanje građe na mreži izrađuje se kao otvoren sustav u vidu platforme primjenjive i na druge projekte digitalizacije knjiga. Kako je kompleksniji nego se prvotno očekivalo, njegova izradba još traje.

VIRTUALNI MUZEJ RUDARSTVA I INDUSTRIJE ISTRE (VMRI)

Dean Zahtila[1] i Sandro Đukić[2]
1 - Labin Art Express XXI (L.A.E. XXI)
lae@pu.t-com.hr
2 - CCN-images, Zagreb
sandro.dukic@zg.htnet.hr

Istarski su ugljenokopi početkom 20. stoljeća bili jedno od najvećih tehnoloških dostignuća na području rudarenja u svijetu i važan gospodarski generator država koje su ih eksploatirale tijekom gotovo 400 godina (Venecija, Austro-Ugarska, Italija, SFRJ, Hrvatska), dok su Podlabin (Pozzo Littorio) i Raša (Arsia) „biseri" talijanske funkcionalističke arhitekture. Nakon zatvaranja rudnika njegova arhiva, nadzemni i podzemni prostori te sva infrastruktura prepušteni su propadanju te je mnogo vrijedne povijesne građe izgubljeno. Preostala se građa danas nalazi u arhivima i muzejima u Trstu, Rimu, Beogradu, Zagrebu, Rijeci i Pazinu, dok je muzejska građa Narodnog muzeja Labin u vrlo malom obimu uređena i katalogizirana. Iako je rudarstvo bilo presudno za razvoj cijele regije, postojeća arhivska i muzejska građa

uglavnom nije dostupna ni vidljiva te stoga javnost nije dovoljno upoznata sa značajem i vrijednošću rudarske baštine, kao ni s njenim kulturno-turističkim potencijalom. Godine 1998. udruga L.A.E. inicira projekt Podzemni grad XXI – cjelovita zaštita bivšeg rudnika u Labinu i Raši, koji od 1993. ima svojstvo spomenika kulture, njegovom sanacijom, rekonstrukcijom i transformacijom u kulturno-turističku atrakciju – futuristički podzemni grad. Kako je jedan od najvažnijih projektnih ciljeva izgradnja rudnika-muzeja 'in situ', 2011. u suradnji sa CCN-images započet je projekt „Virtualni Muzej rudarstva i industrije Istre", tj. izrada digitalne baze podataka o: arhivskoj i muzejskoj građi o rudarenju u Istri, uključujući i onu u posjedu fizičkih osoba; infrastrukturi bivšeg rudnika (tuneli, kopovi, energetska i druga postrojenja, transport i komunikacija itd.); izgradnji Podlabina i Raše. Do sada digitalizirana građa dostupna je na portalu www.undergroundcityxxi.com, a projekt će biti okončan do kraja oove godine.

eLEKTIRE

Zvonimir Bulaja
Bulaja naklada
zvonimir@bulaja.com

Tema predstavljanja je ambiciozno zamišljeni projekt „eLektire", koji Bulaja naklada i Zvonimir Bulaja kao urednik i voditelj projekta, ostvaruje u suradnji s CARNetom i MZOS-om. U sklopu tog projekta na internetu objavljuju djela s popisa osnovnoškolske i srednjoškolske lektire, ali i šire, te dodatni multimedijski i drugi sadržaji. Stranice su stekle izuzetnu popularnost te imaju preko 35 000 registriranih korisnika. Do sada je objavljeno tristotinjak naslova hrvatskih i stranih klasika, a popis se stalno dopunjuje novim naslovima. Knjige se priređuju prema uobičajenim standardima za objavljivanje lektirnih izdanja: popraćene su odgovarajućim „kritičkim aparatom" – dodatnim sadržajima poput bilješki o piscu i djelu, napomenama i objašnjenjima, rječnicima manje poznatih riječi, raznim zanimljivostima, ali i novim slikovnim materijalima, zvučnim zapisima te videom i drugim multimedijskim sadržajima. Knjige su besplatno dostupne učenicima, studentima, njihovim nastavnicima i profesorima, u nekoliko različitih formata.

Tvrtka Bulaja naklada pionir je u ovome području i objavljivanjem elektroničkih knjiga bavi se od kraja 1990-ih, kada je pokrenula izuzetno uspješan projekt *Klasici hrvatske književnosti na CD-ROM-u*. U protekle dvije godine Bulaja naklada pomaže i u ostvarivanju komercijalnih servisa za distribuciju i prodaju e-knjiga, poput Tookbooka, VIP-ove „eknjižare" i T-HT-ovog „Planeta 9". Mrežne stranice: http://elektire.skole.hr, http://www.bulaja.com.

RAĐANJE MODERNE ŽENSKE KULTURE – USPOSTAVA DIGITALNE ZBIRKE ZAGORKINIH ŽENSKIH ČASOPISA

Sandra Prlenda
Centar za ženske studije
sandra.prlenda@zenstud.hr

Ženski list (Ženski list za modu, zabavu i kućanstvo, 1925.-1934.; Ženski list, 1934.-1938., Novi ženski list, 1938.-1939.) i *Hrvatica: časopis za ženu i dom*, 1939.-1941., časopisi su koje je samostalno uređivala hrvatska novinarka i književnica Marija Jurić Zagorka. Novija istraživanja pokazuju da je riječ o iznimno zanimljivoj građi poticajnoj za analizu rađanja moderne popularne kulture usmjerene ženama kao primarnoj publici, u kojoj je Zagorka našla načine za popularizaciju emancipacijskih i feminističkih ideja koje su utjecale na ciljanu publiku i pridonijele modernizacijskim promjenama u položaju žena u prvoj polovici 20. stoljeća. Svojim raznolikim sadržajima, od mode i kulture, preko komunikacije s čitateljicama i čitateljima i praćenja društvenih zbivanja, *Ženski list* i *Hrvatica* predstavljaju bogat i još uvijek nedovoljno istražen izvor za proučavanje kulturne povijesti, a posebno ženske povijesti koja je u nas dugo bila zanemareno područje istraživanja. Formiranje cjelovite digitalne zbirke ženskih časopisa koje je uređivala Zagorka, zaštita građe koja je pohranjena kod imatelja i omogućivanje pristupa cjelovitom sadržaju časopisa za rastući broj potencijalnih korisnika ciljevi su projekta „Rađanje moderne ženske kulture – uspostava digitalne zbirke Zagorkinih ženskih časopisa", koji Centar za ženske studije provodi u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu. Prvi

rezultati korištenja građe u Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke od korisnika knjižnice i tijekom manifestacije Noć muzeja pokazuju da se radi o zanimljivom projektu s velikim potencijalom u polju istraživanja, obrazovanja i popularizacije kulturne baštine.

INCUNABULA CROATICA – DIGITALNA ZBIRKA HRVATSKIH PRVOTISAKA U NSK

Ivan Kapec
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
ikapec@nsk.hr

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu čuva vrijednu knjižnu građu koja do sada nije bila značajnije obuhvaćena digitalizacijom. Među najvrednijom građom NSK nalazi se i zbirka od 189 inkunabula. Među njima se nalaze i 34 *hrvatske inkunabule*, tj. one kojima su autori, priređivači ili tiskari bili Hrvati. Njihov interes za prihvaćanje nove tehnologije i spremnost da je razviju i usavrše upućuje na veliku povezanost tadašnjih hrvatskih intelektualaca s Europom. Upravo zbog toga je namjera digitalizacije hrvatskih prvotisaka uputiti domaću i inozemnu javnost na značaj naših prvih autora i tiskara u počecima tiskarstva. Projekt digitalizacije prvotisaka iz fonda NSK predstavlja prvu fazu šireg projekta koji ima za krajnji cilj stvaranje cjelovite zbirke hrvatskih inkunabula iz hrvatskih ustanova i građe koja se čuva izvan Hrvatske. Sadržaj takve zbirke uključivao bi bibliografski opis, digitalne preslike ili poveznice s digitalnim sadržajem. Takav pristup omogućio bi uspostavu i organizaciju središnjeg mrežnog mjesta za korisnike koje zanima hrvatska inkunabula. Uz promicanje nacionalnog doprinosa europskom razvoju tiskarstva ovaj projekt uključuje i važnu zadaću zaštite stare građe i kvalitetniji pristup do nje.

DIGITALIZACIJA ZAVIČAJNE ZBIRKE „SPALATINE“ GRADSKE KNJIŽNICE MARKA MARULIĆA SPLIT

Elli Pecotić, Tomislav Staničić
Gradska knjižnica Marka Marulića Split
epecotic@gkmm.hr; tomislav.stanicic@gmail.com

Postupak digitalizacije papirne građe značajno je unaprijeđen posljednjih godina i sve se češće provodi diljem svijeta kao dio tekućeg poslovanja mnogih informacijskih ustanova, kao što su knjižnice i arhivi. Ministarstvo kulture RH 2007. je godine u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, Hrvatskim državnim arhivom te Muzejskim dokumentacijskim centrom, započelo s hvalevrijednim projektom financiranja digitalizacije građe u hrvatskim arhivima, knjižnicama i muzejima. Gradska knjižnica Marka Marulića 2009. godine pridružila se tom nacionalnom projektu digitalizacijom građe iz fonda Zavičajne zbirke „Spalatine“ s motivom da se olakša pristup korisnika raznolikoj i vrijednoj zavičajnoj građi te da se ona popularizira i zaštiti od prekomjernog korištenja. U prvoj fazi projekta, građa je birana prema relevantnosti za zavičajno nasljeđe, zapisano u vrijednim djelima splitskih autora, temama od lokalnog značaja ili djelima tiskanim u prvim splitskim tiskarama, ali isključivo iz fonda zavičajne zbirke. Do sada smo digitalizirali i dali korisnicima na korištenje 26 knjižnih naslova, 4 karte grada i komplet razglednica. Početkom 2012. projekt digitalizacije počeli smo širiti izvan knjižničnih zbirki – na privatne zbirke građana Splita, s namjerom da u virtualnom arhivu pod nazivom „Splitski spomenar“ okupimo raznovrsnu zanimljivu građu. Fotografije, pisma, karte, recepti i dnevnici koje nam naši sugrađani ustupaju, mogu ispričati priču o Splitu iz druge perspektive od one službene, objavljene u knjigama, ali i popularizirati samu baštinsku građu.

DIGITALIZACIJA DOKUMENATA IZ CEHOVSKE ŠKRINJE POLJANSKIH OBRTNIKA

Katarina Magić Koščević
Prijatelji baštine – Amici hereditatis, Ivanić-Grad
prijatelji.bastine@gmail.com

Cehovska škrinja poljanskih obrtnika, datirana natpisom iz 1827., najvažniji je predmet koji Ivanić-Grad baštini iz svoje duge i bogate povijesti te važan izvor podataka za proučavanje povijesti Ivanić-Grada, prije svega u razdoblju od kraja 18. do sredine 20. stoljeća. U škrinji se nalazi osam uvezanih knjiga, dokumenata i veći broj pojedinačnih dokumenata. Veći dio knjiga čuva dokumentaciju cehovske udruge, popise majstora, upisanih i oslobođenih naučnika, zapisnike i pregled financijskog poslovanja. Posebno su vrijedni podaci o pojedinim obrtnicima, njihovim imenima i zanatima, kao i brojne zabilješke koje govore o vremenu u kojem su zapisane. Osobito mjesto zauzimaju povelje, posebno listina Franje I. iz 1826. (na latinskom jeziku) te listina cehovskih privilegija iz ureda Marije Terezije (na njemačkom jeziku), izdana u bjelovarskom uredu Varaždinskog generalata 1772., kao i prijevod tih pravila na hrvatski jezik iz 1797., a posebno je vrijedan i prijepis tih pravila (u hrvatskom prijevodu) koji sadrži i pečat Ivanićkog komuniteta s potpisom iz 1815. Veći dio dokumenata napisan je na papiru različitih kvaliteta, dok se u povelji Franje I. nalaze i 4 lista pergamene (odnosno 2 uvezana lista s ukupno 8 stranica).

Potreba digitalizacije i predstavljanja dokumenata iz cehovske škrinje postaje važnija kada se spomene da Ivanić-Grad nema svoj muzej te ne postoji mogućnost stručne obrade i predstavljanja povijesnog naslijeđa. Dokumenti su sada dostupni javnosti u verzijama i formatima koji su prikladni za pojedine skupine korisnika. Također, digitalizacija će omogućiti bolju zaštitu izvornika, jer za sva daljnja istraživanja i predstavljanja neće biti potrebno fizički pregledavati izvornike.

DELMATA – DIGITALIZIRANI OPUS LJUBE STIPIŠIĆA DELMATE

Milko Belevski
Gradska knjižnica Zadar
milko@gkzd.hr

U 2009. godini Gradska knjižnica Zadar uvodi kao novost u svojoj ponudi projekt digitalizacije stvaralaštva Ljube Stipišića Delmate koji ima za cilj očuvanje hrvatske glazbene baštine. Osobnost Ljube Stipišića Delmate (1938.-2011.) sadržana je u mnogo riječi: skladatelj, melograf, sakupljač narodnog blaga, voditelj klapa, producent, pjesnik, slikar… Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića, dobitnik je Porina za životno djelo, prestižne glazbene nagrade Franjo Ksaver Kuhač… Barba Ljubo je bio i kum Knjižnice s kojom je uspješno surađivao dugi niz godina: klapski koncerti, predavanja o klapskoj glazbi, smotre i osnivanje festivala dječjih klapa, izložbe, izdavaštvo, projekt digitalizacije…

Okosnicu projekta „DELMATA“ čini zbirka raritetnih tonskih zapisa Stipišićevog etnomuzikološkog rada. Delmatin opus je od nemjerljivog muzikološkog i kulturološkog značaja, a posebno je značajan za gradnju i očuvanje identiteta južne Hrvatske. Osim glazbenog oživljen je i njegov slikarski te književni opus. Građa je dostupna javnosti putem mrežne stranice www.gkzd.hr/delmata i na portalu Hrvatska kulturna baština www.kultura.hr/hr. Projekt „DELMATA“ namijenjen je učenicima, studentima, glazbenicima, etnomuzikolozima i široj javnosti za upoznavanje s hrvatskom glazbenom baštinom, istraživanje, eksperimentiranje ili kao inspiracija za stvaralački rad ili relaksaciju.

Neposredno nakon smrti Ljube Stipišića Delmate u ciklusu koncerata *Ljubi s ljubavlju* posvećenih maestru Stipišiću, Gradska knjižnica Zadar predstavila je knjigu *Identitet* (Stipišićevo notno izdanje na 1000 stranica) te pokrenula postupak osnivanja *Zaklade Ljubo Stipišić Delmata*. U dogovoru s obitelji Stipišić titulu kuma Gradske knjižnice Zadar naslijedio je sin Ljube Stipišića, Zlatan Stipišić Gibonni izražavajući potporu Zakladi koja će imati za cilj: očuvanje tradicije i hrvatske glazbene baštine, poticanje i očuvanje klapskog pjevanja, potporu Festivalu dječjih klapa, nastavak projekta digitalizacije „DELMATA“.

DIGITALIZACIJA I ZAŠTITA SNIMAKA HRVATSKIH GOVORA KAO DIJELA HRVATSKE NEMATERIJALNE KULTURNE BAŠTINE

Mira Menac-Mihalić[1] i Anita Celinić[2]
1 - Katedra za dijalektologiju i povijest hrvatskoga jezika
Filozofskog fakulteta u Zagrebu
mmenac@ffzg.hr
2 - Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
acelinic@ihjj.hr

Izvorni govori hrvatskoga jezika na svim su jezičnim razinama ugroženi zbog globalizacije, utjecaja književnoga jezika na dijalekte, zbog utjecaja sredstava javnog komuniciranja, zbog rata, izbjeglištva, raseljavanja itd. Stariji ih govornici čuvaju i djelomično prenose na mlađe, koji pak unose mnoge inovacije. Govori doživljavaju velike promjene i samim time što se mnoge realije gube, a nove pojavljuju. Potrebno je djelovati da bi se kao dio opće i nacionalne kulture sačuvali. Zbog toga je izuzetno važno istraživati ih, zapisivati i snimati.

Na Katedri za dijalektologiju Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu u zadnjih tridesetak godina prikupljaju se zvučni zapisi izvornih hrvatskih govora, stvoren je bogat fundus od preko 200 zvučnih zapisa. Prikupljanjem zapisa, njihovom obradom i pohranjivanjem osigurava se da, kao dio hrvatske, europske i svjetske jezične i kulturne baštine, hrvatski govori ne budu zaboravljeni i izgubljeni. Digitalizacijom zbirke zvučnih zapisa osigurana je njezina trajnost. Digitalizacijom i odgovarajućim pohranjivanjem bogata građa postaje dostupna široj domaćoj i stranoj znanstvenoj i kulturnoj javnosti. Digitalizirana građa moći će se analizirati i preslušavati: dijalektolozi, akcentolozi, slavisti, povjesničari jezika, lingvisti naći će u toj građi bogat izvor podataka i korpus za buduće radove, a govornici će moći čuti kako se govori (ili se govorilo) u njihovom ili u nekom njima bliskom ili udaljenom govoru.

FRANJO KSAVER KUHAČ

Željka Radovinović
Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara
zeljka@muza.hr

Projekt *Franjo Ksaver Kuhač (1834.-1911.)* Hrvatske udruge muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara (HUMKAD) pokrenut je 2009. godine s namjerom prikupljanja, očuvanja i promicanja baštine Franje Ksavera Kuhača, uglednog hrvatskog istraživača i utemeljitelja znanosti o glazbi u Hrvatskoj. Krajnji proizvod projekta je mrežna stranica www.kuhač.net, koja sadrži digitalizirane rukopise i stare tiskovine F. K. Kuhača i/ili o njemu, fotografije i zvučne zapise. Stranica sadrži i upotpunjenu bibliografiju te popis mrežno dostupnih sadržaja o F. K. Kuhaču. Sadržaj je oblikovan tako da može koristiti kako širokoj publici, tako i u nastavi glazbene kulture te kao ozbiljno pomagalo za znanstvenu djelatnost. Sredstva za ostvarenje projekta osiguralo je Ministarstvo kulture RH, koje je objavilo i poveznicu na portal Hrvatske kulturne baštine.

DIGITALIZACIJA STARIH RIJEČKIH NOVINA 1843.-1918.

Senka Tomljanović
Sveučilišna knjižnica u Rijeci
senka.tomljanovic@svkri.hr

U izlaganju će biti predstavljen projekt „Digitalizacija starih riječkih novina“ ostvaren 2009. godine u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka. U okviru projekta digitalizirano je 7 naslova riječkih novina iz fonda Sveučilišne knjižnice Rijeka koje su izlazile u navedenom razdoblju: *Eco di litorale Ungarico* (1843.), *Gazzetta di Fiume = Fiumaner Zeitung* (1867.), *Gazzetta di Fiume* (1860.), *Giornale di Fiume* (1865.), *Giornale di Fiume* (1870.), *L'Eco di Fiume* (1858.), *La varieta* (1882.) i *Studio e lavoro* (1876.). Digitalizirano je 21 godište i 1697 brojeva na 6462 skena izrađena na profesionalnom Zeutschell skeneru u vlasništvu Knjižnice. Digitalni zapisi u cjelovitom tekstu imenovani su temeljem sustava signatura tiskanih inačica što omogućuje pregled

digitaliziranih zapisa u odnosu na tiskani fond, a povezani su s bibliografskim zapisom u ISBD – UNIMARC formatu novinskog naslova u *online* katalogu Knjižnice (softver CROLIST). Na mrežnim stranicama Knjižnice nalazi se opis digitaliziranih novina, a putem mrežnih stranica Knjižnice omogućen je i izravan pristup digitalnoj zbirci generiranoj iz nadogradnje „Digit" sofvera CROLIST. Mrežna inačica zbirke izrađena je u pdf formatu 500-700 KB po datoteci, a master zapisi u TIFF formatu rezolucije 400 dpi. Nakon ostvarenja početnog projekta u 2009. godini, koji su financirali Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija u ukupnom iznosu od 47 000 kn, digitalizacija novina nastavlja se u skladu s raspoloživim vremenom djelatnika i vlastitim financijskim sredstvima. Trenutačno se u digitalnoj zbirci nalazi 11 naslova starih riječkih novina dostupnih na mrežnim stranicama Knjižnice: http://crolist.svkri.uniri.hr/liste/002n/.

PROJEKT *ISTARSKE NOVINE ONLINE* (INO) SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U PULI

Bruno Dobrić
Sveučilišna knjižnica u Puli
bdobric@unipu.hr

Zavičajna zbirka *Histrica* Sveučilišne knjižnice u Puli sadrži knjižničnu građu multikulturalnih i višejezičnih obilježja koja je vezana za Istru. Godine 2005. u knjižnici se započelo s digitaliziranjem regionalnih starih novina iz ove zbirke, s ciljem zaštite izvornika, a pilot projektom *Istarske novine online* (INO) koji je započet 2007. omogućen je pristup novinama *Naša sloga* i pulskim dnevnicima *Hrvatski list* (1915.-1918.), njemačkom dnevniku *Polaer Tagblatt* (1905.-1918.) i talijanskom dnevniku *Corriere istriano* (1919.-1921.; 1934.-1938.). Trenutačno je u okviru ovog projekta na mrežnim stranicama (http://ino.com.hr/) dostupno oko 50 000 stranica starih istarskih novina i časopisa, odnosno 10 naslova novina, koje su objavljene na hrvatskom, njemačkom i talijanskom jeziku od 1850. do 1938. godine. Jedne novine i jedan ilustrirani časopis dostupni su putem Portala starih novina Nacionalne i sveučilišne knjižnice. U prezentaciji će biti prikazani dosadašnji rezultati projekta INO te planovi za njegov nastavak.

DIGITALIZACIJA STARIH ŠIBENSKIH NOVINA I ČASOPISA

Vilijam Lakić
Gradska knjižnica Juraj Šižgorić, Šibenik
knjiznica-sibenik@si.t-com.hr

U Zavičajnoj zbirci Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić" (*Sibenicensia*) pohranjeno je pedesetak naslova novina i časopisa koji su izlazili u Šibeniku u prvoj polovici 20. stoljeća. Taj, najvrjedniji dio fonda Knjižnice, smješten je u zasebnoj prostoriji, dio u vitrinama, dio u ladicama ormara. Građa je uglavnom u dobrom stanju; većina naslova je kompletirana. Budući da se ta građa, osobito najstarije novine, često koristi, Knjižnica je odlučila digitalizirati je kako bi je učinila dostupnom široj javnosti i zaštitila izvornike. Prvo je digitalizirala *Hrvatsku rieč*, prve šibenske novine, koje su izlazile od 1905. do 1914. (ukupno više od 3500 str.), i objavila ih na svojim intranetskim stranicama, potom *Hrvatsku misao* (1913.-1916.) i *Narodnu stražu* (1921.-1928.). U drugoj fazi, 2011. skenirane su (na 400 dpi u JPG formatu) još 23 novine (ukupno 7 115 stranica), koje se trenutačno obrađuju (kroz optičko prepoznavanje znakova, spremanje u pretraživi PDF format i davanje metapodataka) za postavljanje na mrežne stranice Knjižnice. Digitalizacija starih šibenskih novina i časopisa omogućit će da jedan od najvažnijih izvora za poznavanje i proučavanje lokalne povijesti u prvoj polovici 20. stoljeća bude dostupan istraživačima (povjesničarima, sociolozima, etnolozima…), ali i svima onima koje zanima prošlost šibenskoga kraja. Digitalna zbirka starih novina i časopisa može postati dio Portala starih hrvatskih novina i časopisa na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a time i dio projekta Hrvatska kulturna baština. Projekt financiraju Ministarstvo kulture i, manjim dijelom, Grad Šibenik.

PROJEKT IZGRADNJE DIGITALNE ZBIRKE NOVINA I ČASOPISA U SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI U SPLITU

Petar Krolo, Ivanka Kuić
Sveučilišna knjižnica u Splitu
pkrolo@svkst.hr; ivanka@svkst.hr

Sveučilišna knjižnica u Splitu započela je 2010. s digitalizacijom starijih novina i časopisa tiskanih u Splitu. Radi se o novinama i časopisima za koje je Rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske 2010. utvrđeno da imaju status kulturnog dobra. Glavni je cilj projekta proširenje informacijskih usluga te zaštita i objavljivanje kulturne baštine na novom mediju. Utvrđene su ciljne korisničke skupine, popis naslova za digitalizaciju, struktura metapodataka i standardi prikaza digitalnih datoteka, što će biti prikazano u izlaganju. Do sada je digitalizirano osam naslova novina i časopisa koji su u pripremi za objavljivanje.

Tijekom rada stečena su operativna iskustva u digitalizaciji građe, posebno s velikim rasponima izlaženja, i oblikovanju digitalne zbirke kao razvojnog projekta. Radi se o dokumentima koji omogućuju konstrukciju lokalnih i nacionalnih historijskih, kulturnih i socijalnih zbivanja, čime se Sveučilišna knjižnica uključila u europski trend digitalizacije kulturne baštine, produkcije novih znanja i transmisije kulturnih značenja u širem informacijskom okruženju. U ovoj drugoj, konstrukcijskoj fazi, koja se postupno razvija, digitalizirana baština neće biti predstavljena kao linearni niz dokumenata, nego će kontekstualno povezana s relevantnim dokumentima (arhivskim dokumentima, fotografijama, izvadcima iz knjiga i članaka) na nov način predstaviti lokalnu i regionalnu autentičnost i kulturni identitet. Digitalna prezentacija kulturne baštine zamišljena je kao multidimenzionalni postupak kojim se kulturna baština i znanje predstavljaju kao hipertekstualni i hipermedijalni projekti.

Razvoj ideje o digitalizaciji kulturne baštine u perspektivi naglašava potrebu digitalizacije i drugih zbirki građe, izgradnju institucionalnog digitalnog repozitorija za pohranu i zaštitu digitalnih objekata i portala za jedinstveni pristup građi digitaliziranoj u pojedinim sastavnicama Sveučilišta u Splitu (funkcionalne LO zbirke, specifične zbirke i sl.) i drugim ustanovama koje čuvaju pisanu baštinu. To naglašava razvoj suradničke mreže na lokalnoj i

regionalnoj razini. U implementaciji planiranih rješenja kao suradnik uključen je ArhivPRO iz Koprivnice.

DIGITALIZACIJA NOVINA HRVATSKA ZASTAVA I RADNIČKA STRAŽA

Jasna Blažević, Viktorija Kudra Beroš
Institut za migracije i narodnosti, Zagreb
Jasna.Blazevic@imin.hr; Viktorija.Kudra@imin.hr

Na početku izlaganja predstavljena je knjižnica IMIN-a u najkraćim crtama – osnivanje, rad i fond(ovi) – te posebno iseljenički tisak kao iznimno važna i vrijedna građa koja dokumentira iseljeničku povijest i često je tražena u svrhu različitih istraživanja. Nakon nekoliko općih napomena o iseljavanju iz Hrvatske u SAD, ukazuje se na brojnost i važnost iseljeničkih glasila u toj zemlji, a posebice na značenje novina *Hrvatske zastava* i *Radnička straža* koje su prve odabrane za projekt digitalizacije. *Hrvatska zastava* bila je vodeće novinsko glasilo hrvatskih iseljenika, a izlazila je od 1904. do 1917. u Chicagu, jedanput tjedno. *Radnička straža* počinje izlaziti 1907. u Chicagu kao prve radničke i socijalističke novine hrvatskih iseljenika u SAD-u i pod tim su imenom izlazile sve do 1918. *Radnička straža* odigrala je važnu ulogu u stvaranju radničkog pokreta među iseljenicima, ali i u SAD-u u cijelosti. Nekoliko godišta *Hrvatske zastave* u Hrvatskoj posjeduje jedino knjižnica IMIN-a (1904., 1905. i 1906. te jedan broj iz 1914.), dok je najcjelovitija kolekcija *Radničke straže* sačuvana samo u Hrvatskoj (knjižnica IMIN-a posjeduje godišta 1908.-1914., a NSK ima dva nepotpuna godišta, 1913. i 1917.). Projekt je ostvaren i financiran u okviru Nacionalnog projekta „Hrvatska kulturna baština" i u prvoj fazi koja je trajala šest mjeseci u 2011. digitalizirane su 942 stranice *Hrvatske zastave*. One su skenirane u visokoj rezoluciji i obrađene postupkom OCR-a, a temeljem suradnje s NSK digitalne preslike dostupne su u okviru Portala starih hrvatskih novina čime je osigurana široka dostupnost i kvaliteta pretraživanja.

Biografije autora

Belevski, **Milko**, profesor glazbene kulture i diplomirani knjižničar, od 1999. radi u gradskoj knjižnici Zadar. Voditelj je Glazbenog odjela i filmske zbirke, bavi se istraživanjem korisničkih zahtjeva i realizacijom novih mogućnosti pretraživanja glazbene građe. Organizator i sudionik niza baštinskih projekata u Gradskoj knjižnici Zadar: voditelj projekta festivala dječjih klapa (nova folklorna pojava u Hrvatskoj), organizator koncerata i promotor kulturnih događanja, pridonosi razvoju i obogaćenju glazbenog i kulturnog života sredine, voditelj prvog projekta Gradske knjižnice Zadar na području digitalizacije građe „Delmata". U suradnji s Američkim veleposlanstvom u Hrvatskoj kao voditelj i koordinator Američkog kutka pri Gradskoj knjižnici Zadar daje značajan doprinos na polju multikulturalnog razumijevanja i razvoja međuinstitucionalne suradnje na širem području Zadra. Razmjenom iskustava, savjetima u organizaciji poslovanja, edukaciji, stručnoj obradi, nabavi građe i dr. pomaže u osnivanju i razvoju glazbenih zbirki pri narodnim knjižnicama. Sudjelovao na više domaćih i međunarodnih stručnih skupova.

Blažević, Jasna, diplomirala je engleski jezik i književnost i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1979. nekoliko godina radila je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagerbu na Odjelu tekuće bibliografije knjiga i ubrzo položila stručni bibliotekarski ispit. Bila je članica prve ekipe koja je radila na uvođenju kompjutorizacije knjižničnog poslovanja odnosno izgradnji elektroničnog kataloga u NSK. Od 1987. zaposlena je u Institutu za migracije i narodnosti na mjestu voditeljice knjižnice gdje obavlja i razne druge poslove (prevođenje, korektura i sl.). Dugogodišnja je tajnica uredništva znanstvenog časopisa IMIN-a *Migracijske i etničke teme*.

Bulaja, Zvonimir, rođen je u Splitu 1971. godine. Završio je filozofiju, komparativnu književnosti i informatiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Sredinom 1990-ih radio je kao izvršni urednik računalnog časopisa *Vidi* te surađivao s nekoliko drugih računalnih i kulturnih časopisa. Godine 1999. sa suprugom Helenom osnovao je izdavačku tvrtku „Alt F4 – Bulaja naklada", koja je ubrzo postala vodeći hrvatski nakladnik multimedijskih sadržaja na CD-ROM-ovima. Tvrtka je svoj prvi uspjeh imala s edicijom „Klasici hrvatske književnosti", kolekcijom djela hrvatskih

književnih klasika u elektroničkom obliku. Zvonimir je bio idejni začetnik i glavni urednik i voditelj tog projekta. Na tri CD-ROM-a u tri godine objavljeno je preko 200 kompletnih djela hrvatskih klasika od Marulića do Krleže, uključujući i biografije pisca te dodatne materijale poput fotografija, zvučnih i video zapisa. Od 2002. u različitim ulogama surađivao je na najuspješnijem multimedijskom hrvatskom projektu: „Priče iz davnine" (Croatian Tales of Long Ago), koji se temelji na slavnoj knjizi Ivane Brlić Mažuranić, a ostvarili su ga kreativni timovi autora iz cijeloga svijeta. Projekt je dobio brojna svjetska i domaća priznanja. U Hrvatskoj je u više navrata u različitim medijima proglašen kulturnim projektom godine, pa čak i desetljeća (npr. Jutarnji list, HTV). „Priče iz davnine" objavljene su na dva interaktivna CD-ROM-a te kao serijal „luksuznih" slikovnica/paketa. Zvonimir je organizirao i vodio uspješni festival „digitalne kreativnosti" DECro, u Zagrebu (2003., 2005.). Trenutno je najviše angažiran kao glavni urednik i voditelj novog velikog i ambicioznog projekta „eLektire" (http://lektire.skole.hr), koji se ostvaruje u suradnji s Ministarstvom obrazovanja i CARNetom. U suradnji s nekoliko animacijskih studija iz Europe i svijeta, kao glavni kreativni voditelj i producent pokrenuo je novi animirani projekt „NederNeverland", koji se temelji na nizozemskim bajkama i legendama. Član je ULUPUH-a i HZSU-a.

Celinić, Anita, magistrirala je 2002., a doktorirala 2005. godine, oboje s temom iz dijalektologije. Radi u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje, i to do 2005. godine na projektu „Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika", a od 2006. na „Hrvatskome jezičnom atlasu", odnosno na projektu „Istraživanje kajkavskoga narječja", kojega je od 2012. godine i voditelj. U okviru rada na projektima bavi se terenskim dijalektološkim istraživanjima, osobito za potrebe planiranoga hrvatskoga jezičnog atlasa. Surađivala je u izradi više dijalektoloških rječnika. Od 2002. godine radi i na projektu „Općeslavenski lingvistički atlas" (OLA) pri HAZU. Od akad. godine 2008./2009. predaje izborni kolegij „Hrvatska dijalektna fonologija" na Katedri za dijalektologiju i povijest hrvatskoga jezika Odsjeka za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Bavi se dijalektologijom, dijalektološkom leksikografijom i lingvističkom geografijom.

Dobrić, Bruno, rođen je 1957. godine u Puli. Godine 2002. magistrirao je informacijske znanosti – smjer bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1985. zaposlen je u Naučnoj biblioteci u Puli (danas Sveučilišnoj knjižnici u Puli) kao diplomirani knjižničar. Godine 1999. stekao je zvanje višeg knjižničara. Autor je jedne knjige (Kultura čitanja i nacionalni pokreti, Pula, 2003.), sedam radova u zbornicima i monografijama, desetak znanstvenih i stručnih radova u hrvatskim časopisima i jednog rada u inozemnom časopisu. Uredio je jednu monografiju i četiri zbornika radova, sudjelovao je na više znanstvenih i stručnih skupova, bio je suradnik Istarske enciklopedije. Zajedno sa Slavkom Harnijem uredio je zbornik „Stručni skup Matko Rojnić: knjižničar i povjesničar" (Zagreb : HKD, 2010.). Bio je član uredništava pulskih časopisa *Nova Istra* (1996. - 1998.) i časopisa Istarskog povijesnog društva *Histria*. U dva mandata bio je predsjednik Društva bibliotekara Istre.

Đukić, Sandro, multimedijalni umjetnik, osnivač i voditelj agencije CCN-images, Zagreb, prve i jedine hrvatske foto stock agencije koja se bavi prikupljanjem, produkcijom, pohranom i distribucijom fotografskih materijala za izdavačku i reklamnu industriju, specijalizirana za distribuciju licencnih prava te razvoj sustava arhiva. S. Đukić ekspert je za pravnu problematiku autorskih i srodnih prava, kreiranje i upravljanje slikovnim arhivama, te primjenu novih medija u muzejima. Usluge agencije koristilo je više od 200 najvećih hrvatskih tvrtki, kojima je distribuirano više od 5 000 licenci. Arhiva CCN-a ima približno 200 000 analognih, fotografskih jedinica i 2 000 000 digitalnih datoteka, dok u indeksima baza podataka ima oko 45 000 jedinstvenih hrvatskih riječi te ukupno više od 800 000 indeksa na webu. Od 1999. do danas CCN je razvio vlastitu arhivu, od sustava analogne arhive, preko prve verzije programa za „image management" i izgradnje digitalne arhive, do razvoja web arhive i internetskih stranica za korisnike arhive te međunarodne distribucije materijala.

Gržina, Hrvoje, rođen je u Zagrebu. U rodnom gradu, nakon klasične gimnazije, završio je studij povijesti na Filozofskom fakultetu. Od 2005. godine radi kao arhivist u Središnjem fotolaboratoriju Hrvatskog državnog arhiva na poslovima zaštite i obrade fotografskih zbirki i fondova HDA.

Između 2008. i 2010. godine, u organizaciji Getty Conservation Institutea iz Los Angelesa, kao predstavnik Hrvatske sudjeluje u radu tri ljetne škole u sklopu inicijative *Fundamentals of the Conservation of Photographs* koja se bavila pitanjima fotografije kao integralnog dijela kulturne baštine te razvojnih strategija zaštite fotografskih zbirki u zemljama srednje, južne i istočne Europe. Dobitnik je stipendije Northeast Document Conservation Centrea iz Andovera, Massachusetts, SAD za 2011. godinu, za dalje stručno usavršavanje u svim vidovima rada s fotografijama. Tijekom rada u arhivu sredio je, opisao i objavio više inventara fotografskih zbirki Hrvatskog državnog arhiva te izlagao na nekoliko domaćih i stranih stručnih skupova.

Harni, Slavko, od godine 1981. trajno zaposlen u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu; do 1991. radio u Odsjeku za obradu serijskih publikacija, a potom u Odsjeku za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga, gdje je od 2002. voditelj. Stručni ispit za dipl. knjižničara položio 1991., a u zvanje višeg knjižničara unaprijeđen 2007. Sudjeluje na stručnim i znanstvenim skupovima, objavljuje radove iz bibliografske i tipografske povijesti, proučava pitanja bibliografskoga opisa i kriterija za odabir građe u nacionalnoj bibliografiji te prinose hrvatskih bibliografa (M. Rojnić, E. Verona). Uredio katalog izložbe *Knjige riječi : Tannah, Biblija Kuran* (2006.). Suurednik je broja 3-4 (2004.) *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* posvećenog nacionalnoj bibliografiji, zbornika *Matko Rojnić – knjižničar i povjesničar* (2010.) i retrospektivne bibliografije *Croatica Mechitaristica* (2011.). Uz rad na retrospektivnoj bibliografiji voditelj je projekta *Adrianskoga mora sirena*.

Kapec, Ivan, diplomirao je 2000. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu latinski jezik s književnošću i grčki jezik s književnošću. Od 2009. godine zaposlen je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Zbirci rukopisa i starih knjiga. Član je radne grupe za pripremu integriranja NSK u digitalnu knjižnicu rukopisa Manuscriptorium. Od 1998. do 2004. godine surađivao je s Institutom za filozofiju u Zagrebu na projektima „Renesansni pojam znanosti“ i „Renesansne peripatetičke polemike“ te „Temeljni problemi renesansnog novoplatonizma i hrvatski renesansni filozofi“. Prevodi s latinskog na hrvatski starije hrvatske filozofe - Pavla Skalića, Frana Petrića, Ruđera Boškovića i dr.

Krolo, Petar, ravnatelj je Sveučilišne knjižnice u Splitu od 1997. godine. Ima magisterij s područja povijesnih znanosti. Tema je iz novije povijesti Dalmacije. Pri izradi magisterija jedno od značajnijih vrela bila je upravo splitska i dalmatinska periodika, supsumirana pod pojmom kulturnog dobra. Trajan mu je interes istraživanje novije splitske i dalmatinske povijesti. Digitalizacijom spomenute građe istraživačima i široj javnosti učinit će se dostupnijima izvori za istraživanje novije povijesti u svim njezinim aspektima.

Kudra Beroš, Viktorija, rođena je u Zagrebu 1971. godine. Diplomirala je filozofiju i opću lingvistiku te bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dodatno stekla i zvanje specijalista ECDL uredske informatike. Radila je u tvrtki Ador (studio za Internet i multimediju), a zatim kao knjižničarka u nekoliko zagrebačkih osnovnih škola. Od 2009. zaposlena je na radnom mjestu diplomirane knjižničarke u Institutu za migracije i narodnosti. Uz pomoć knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu vodila je rad na uvođenju knjižničnog programa Koha u knjižnicu IMIN-a. Godine 2011. upisala je poslijediplomski sveučilišni studij Humanističkih znanosti Sveučilišta u Zadru, studijski smjer Interdisciplinarne humanističke znanosti.

Kuić, Ivanka, voditelj je Odjela periodike u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu. Magistrirala je i predala doktorat na ocjenu iz područja povijesti knjige i knjižnica u Splitu. Kao voditelj Odjela periodike voditelj je tima za digitalizaciju splitskih starijih novina i časopisa, obuhvaćenih pojmom kulturno dobro, i za izgradnju digitalne zbirke. Osim povijesti knjige, poseban interes Ivanke Kuić je povijest splitskih novina i digitalizacija pisane kulturne baštine.

Lakić, Vilijam, rođen 16. kolovoza 1957. u Zapuntelu na otoku Molatu. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao u Šibeniku. Studirao na odsjecima sociologije i filozofije na Filozofskom fakultetu u Zadru. Diplomirao 1982. na odsjeku sociologije. Od 1987. radi u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić" Šibenik, prvo kao voditelj (bivšeg) Odjela za društveno-političku literaturu, potom na Narodnom pa na Znanstvenom odjelu. Od 1997. vodi županijsku matičnu službu. Od konca 2011. obnaša funkciju v.d. ravnatelja Knjižnice.

Sudjeluje u izdavačkoj djelatnosti Knjižnice kao lektor, redaktor i urednik. Uređuje niz Faust, jednu od šest edicija Knjižnice, u kojemu su objavljena 36 djela stručnog i znanstvenog karaktera. Član je Komisije za staru knjigu i povijest knjižnica Hrvatskog knjižničarskog društva. Sudjelovao je u radnoj skupini za izradu portala Pitajte knjižničara. Član je radne skupine za izradu Portala narodnih knjižnica (knjiznica.hr).

Lemić, Vlatka, rođena je 27. veljače 1972. u Zagrebu, a u Hrvatskom državnom arhivu radi od 1998. godine, trenutačno kao arhivska savjetnica i pročelnica Odjela za informacije i komunikaciju. Bila je član CALIMERA radne skupine za Hrvatsku i DPE koordinator, a potpredsjednica je ICARUS konzorcija (International Centre for Archival research) iz Beča. Od 2003. predaje na dodiplomskom studiju arhivistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu i vodi stručnu praksu studenata arhivistike. Do sada je sudjelovala i izlagala na brojnim stručnim i znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu te objavila dvadesetak stručnih radova u domaćim i međunarodnim časopisima. Voditelj je projekta informatizacije nacionalne arhivske službe ARHINET te suradnik i administrator na više znanstvenih projekata, a aktivno je uključena i u međunarodne projekte informatizacije i digitalizacije arhiva ENArC, APENet i APEx. Uredila je i pripremila više tiskanih i elektroničkih izdanja HDA od kojih su najznačajniji Pregled arhivski fondova i zbirki RH i Vodič HDA.

Magić Koščević, Katarina, rođena je u Zagrebu 1981. godine. Osnovnu školu i opću gimnaziju završava u Ivanić-Gradu nakon čega upisuje Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i završava studijski smjer Organizacija i management. Kao zaljubljenica u povijest, baštinu i vlastiti zavičaj uključuje se u rad Udruge građana Prijatelji baštine – Amici hereditatis, Ivanić-Grad te u drugom mandatu Udruge postaje njena predsjednica. Kao predsjednica, aktivnosti Udruge usmjerava na jačanje svijesti građana o važnosti očuvanja i prezentacije baštine. Poticanjem aktivnog rada članova Udruge kroz održavanje predavanja, izložbi, sudjelovanja na različitim znanstveno-stručnim skupovima te otvorenom komunikacijom s Gradskom upravom i ostalim državnim institucijama nastoji postići cilj Udruge - osnivanje Gradskog muzeja Ivanić-Grad.

Menac-Mihalić, Mira, doktorirala je 1986. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje na Katedri za dijalektologiju i povijest hrvatskoga jezika radi kao redovita profesorica. Bila je predstojnica te katedre, zamjenica pročelnika i pročelnica Odsjeka za kroatistiku. Voditeljica je znanstveno-istraživačkoga projekta „Istraživanje hrvatske dijalektne frazeologije", surađuje u međunarodnom projektu „Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA)". Ministarstvo kulture poduprlo je njezin projekt Digitalizacija i zaštita snimaka hrvatskih govora kao dijela hrvatske nematerijalne kulturne baštine u okviru programa digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe. Iz bogate fonoteke terenskih zapisa izvornih hrvatskih govora izdvojila je (sa suautoricom Anitom Celinić) najreprezentativnije snimke i izrađuje Ozvučenu čitanku iz hrvatske dijalektologije, koja će se sastojati od nosača zvuka i knjige u kojoj će biti odgovarajući tekstovi. Glavna je urednica Hrvatskoga dijalektološkog zbornika. Za knjigu Frazeologija novoštokavskih ikavskih govora u Hrvatskoj dobila je Nagradu HAZU. Godine 2008. izabrana za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Mihalinec, Magdalena, rođena je 1982. godine u Zagrebu. Završila je osnovnu školu i opću gimnaziju u Zagrebu, te 2009. godine studij povijesti umjetnosti i povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Apsolventica je dvogodišnjeg studija muzeologije istog fakulteta. Zaposlena je u Gliptoteci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao muzejska dokumentaristica. Radi na poslovima vezanim za organiziranje i sistematiziranje muzejske dokumentacije te vodi dokumentacijske fondove, surađuje u organizaciji pojedinih izložbi i aktivnostima povezanima s muzejskim događanjima. Surađuje na projektu Digitalne zbirke HAZU. Sudjelovala je na stručnim i znanstvenim skupovima, predavanjima i seminarima. Održala je izlaganje na stručnom skupu: Budućnost zagrebačke industrijske baštine, 2010. MGZ; sudjelovala na 1. i 2. kongresu hrvatskih muzealaca te brojnim predavanjima i radionicama za obradu muzejske dokumentacije koje organizira Muzejski dokumentacijski centar. Članica je Hrvatskog muzejskog društva.

Obhođaš, Amir, rođen je 14. srpnja 1969. godine u Brežicama. Godine 1998. završio je dvopredmetni studij geografije i povijesti koji zajednički

izvode PMF i Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Nakon završenog studija kratko je radio kao profesor povijesti u Srednjoj poljoprivrednoj školi, nakon čega se zaposlio u Hrvatskom državnom arhivu na mjesto arhivista u Središnjem fotolaboratoriju, gdje je radio na poslovima sređivanja fotografskih zbirki i pripremi za mikrofilmiranje i digitalizaciju arhivskog gradiva. Godine 2005. imenovan je načelnikom Mikroteke i fototeke i zamjenikom pročelnika Središnjeg fotolaboratorija. Zvanje magistra znanosti stekao je 18. ožujka 2010. obranivši na Filozofskom fakultetu u Zagrebu rad na temu „Kopnene postrojbe NDH na Istočnom bojištu 1941.-1943. godine".

Pecotić, Elli, diplomirana knjižničarka, od 1996. ravnateljica Gradske knjižnice Marka Marulića Split. U dosadašnjem stručnom radu veliku pažnju posvetila je širenju mreže knjižnica, preuređenju i modernizaciji postojećih, uvođenju novih informacijskih tehnologija te automatizaciji knjižnica. Ostvarenjem velikog projekta nove središnje knjižnice u radu se usmjerava na organiziranje novih suvremenih usluga i javnih programa za korisnike.

Prlenda, Sandra, radi kao voditeljica projekata i izdavačkog programa Centra za ženske studije u Zagrebu. Odgovorna je za projekte Centra vezane uz Mariju Jurić Zagorku u Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke, uključujući Dane Marije Jurić Zagorke. Voditeljica je istraživačko-obrazovnih projekata Centra, s temama ženskog naslijeđa, ženske povijesti i povijesti feminističkog aktivizma. Kao voditeljica izdavaštva Centra za ženske studije od 2006. godine, odgovorna je za izdavanje oko 15 knjiga i priručnika te devet brojeva časopisa *Treća*. Uredila je zajedno sa suradnicama zbornike *Kultura pamćenja i historija* (2006.), *Promišljanje sjevera i juga u postkolonijalnosti* (2007.), *Glasom do feminističkih promjena* (2008.), *Spiritual practices and economic realities: Feminist challenges* (2011.), samostalno zbornik *Kako je bilo… O Zagorki i ženskoj povijesti* (2011.) i nekoliko brošura, s francuskog jezika prevela četiri knjige i desetak poglavlja i članaka. Diplomirala je povijest i francuski jezik i magistrirala je povijest na Central European University u Budimpešti.

Radovinović, Željka, diplomirani je muzikolog i profesor glazbe, viši knjižničar u Knjižnici Muzičke akademije u Zagrebu, student poslijediplomskog doktorskog studija informacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Kao muzikolog, 11 godina je surađivala u programu Hrvatskog radija, kao autorica i urednica emisija Trećeg programa te glazbeni kritičar. Prilozima o glazbi i koncertnim zbivanjima surađivala je i u novinama i časopisima. Objavila je i više znanstvenih i stručnih članaka s područja muzikologije i knjižničarstva. Organizirala je koncerte i priredbe (MBZ). Bavila se i pedagoškim radom. Već više od dvadeset godina u glazbenim knjižnicama, aktivna je u Hrvatskom društvu knjižničara te je predsjednica Hrvatske udruge muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara. Aktivno je sudjelovala na domaćim i međunarodnim stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Silić Švonja, Andreja, zvanje diplomirane knjižničarke stekla je 1999. godine. Od 1997. godine radi u Gradskoj knjižnici Rijeka (GKR) na različitim poslovima (uvođenje inovativne usluge samoučenja jezika u knjižnici, osnivanje neknjižnih zbirki u GKR, priprema programa za izradu idejnog rješenja nove zgrade GKR itd.) i odjelima (Središnji odjel, Služba za nabavu, obradu i zaštitu knjižnične građe itd.). Trenutačno radi u Službi za koordinaciju programa i usluga i odnose s javnošću te je voditeljica je projekta AccessITplus. Dragocjeno međunarodno iskustvo stekla je radeći na projektima pod okriljem Europske komisije: PubliCA (u sklopu kojeg je prevela *Kopenhašku deklaraciju)* te PULMAN-XT. Sudjelovala je na mnogim međunarodnim stručnim skupovima, konferencijama i radionicama. Članica je Hrvatskog knjižničarskog društva i Hrvatskog čitateljskog društva. Bila je članica upravnog odbora Knjižničarskog društva Rijeka i predsjednica Komisije za izgradnju i opremu knjižnica HKD-a. Dobitnica je Nagrade „Eva Verona" koja se dodjeljuje mladim knjižničarima za postignuća unutar struke.

Staničić, Tomislav, zaposlen je u Središnjoj knjižnici Gradske knjižnice Marko Marulić kao knjižničar – informator te na projektu digitalizacije zavičajne zbirke Spalatine. Magistar je novinarstva i knjižničarstva.

Tomljanović, Senka, diplomirana knjižničarka, od 2003. godine ravnateljica Sveučilišne knjižnice Rijeka. Voditeljica nekoliko projekata digitalizacije i poslovanja s digitaliziranom građom u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka. Problemima digitalizacije bavi se od 2006. godine, kad je u okviru projekta izgradnje Povijesne zbirke Knjižnice trebalo ustrojiti sustav digitalizacije i poslovanja s digitaliziranom građom Zbirke. U projektu objavljivanja Zbirke doktorskih disertacija Sveučilišta u Rijeci na webu realiziranom 2008. godine, a koja se nakon toga ažurira jednom godišnje, utvrđuje postupke sustavnog prikupljanja e-inačica disertacija na Sveučilištu, tehničke uvjete koje moraju zadovoljavati dostavljene inačice, elemente disertacija za objavu sukladno autorskom pravu te način prikaza zbirke na webu. U okviru projekta „Digitalizacija starih riječkih novina" ostvarenog 2009. godine, sudjeluje u izradi nadogradnje „Digit" softvera CROLIST za objavljivanje digitalnih zbirki i povezivanje s bibliografskim zapisima periodičkih publikacija u online katalogu. Radi i na rješavanju problema trajne pohrane master preslika i njihove konverzije u format pogodan za objavljivanje na webu.

Zahtila, Dean, multimedijalni umjetnik, kulturni manager i promotor, predsjednik je udruge *Labin Art Express XXI (L.A.E. XXI)*, osnovane 1991. kao kulturno-umjetničko društvo s tri osnovna područja djelovanja: kulturno-umjetnička produkcija, zaštita lokalne rudarske baštine te razvoj civilnog društva. Godine 1998. u dijelu bivšeg rudnika u Podlabinu, L.A.E. osniva kulturni centar „Lamparna" te inicira projekt „Podzemni grad XXI". Pored produkcije stotinjak izložbi, koncerata, predstava i performansa, dvadesetak međunarodnih likovnih i kazališno-plesnih radionica, festivala i drugih kulturnih manifestacija, L.A.E. je izlagao u vodećim europskim galerijama i muzejima te sudjelovao u brojnim međunarodnim manifestacijama. Od 1. lipnja 2009. do 30. travnja 2011. udruga provodi projekt *Underground City XXI – Europska interdisciplinarna platforma*, ostvaren uz potporu Kulturnog programa EU, Ministarstva kulture, Ministarstva turizma, Istarske županije, Grada Labina. Sljedeća faza projekta pod nazivom „Od nadzemne racionalističke do podzemne futurističke arhitekture" bit će nastavljena 2013. kroz petogodišnju međunarodnu suradnju s osam inozemnih suradnika.

Zlodi, Goran, rođen u Zagrebu 8. kolovoza 1972., diplomirao 1998. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, diplomskim radom „Informatizacija Samoborskog muzeja". Od 1998. godine zaposlen kao znanstveni novak na projektu profesora Ive Maroevića „Očuvanje i komuniciranje kulturne baštine u Hrvatskoj", na Katedri za muzeologiju, Odsjeka za informacijske znanosti. Poslijediplomski studij informacijskih znanosti završava 2003. godine magistarskim radom „Muzejska vizualna dokumentacija u digitalnom obliku", a 2007. stječe doktorat radom „Mogućnosti uspostavljanja interoperabilnosti među shemama metapodataka u muzejskom okruženju". Sudjeluje u izvođenju nastave na kolegiju „Informacijska tehnologija u muzejima 1", „Informacijska tehnologija u muzejima 2", „Dokumentacija u muzejima 1", „Dokumentacija u muzejima 2" i „Virtualni muzej". Autor i suautor dvadesetak znanstvenih, stručnih i preglednih radova. Sudjelovao u radu tehničkog odbora ISO TO 46, Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije, Hrvatskog zavoda za norme. Kao autor Muzejskog informacijskog sustava M++ aktivno sudjeluje u informatizaciji mreže muzeja u Hrvatskoj. Od 2012. urednik virtualnog interaktivnog kataloga „Slavonija, Baranja i Srijem – vrela europske civilizacije" (http://www.kultura.hr/slavonija-baranja-srijem).

Programski i Organizacijski odbor

▸

Programski odbor:

Dunja Seiter-Šverko, predsjednica
(Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Sofija Klarin Zadravec
(Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Vlatka Lemić
(Hrvatski državni arhiv)

Tamara Perišić
(Ministarstvo kulture Republike Hrvatske)

Jasenka Zajec
(Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Goran Zlodi
(Filozofski fakultet u Zagrebu)

Organizacijski odbor:

Danijela Getliher
Matilda Hraste
Nela Marasović
Renata Petrušić, predsjednica
Suzana Ulipi

Impresum

Impresum

Nakladnik:
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb

Za nakladnika:
Dunja Seiter-Šverko

Urednice:
Sofija Klarin Zadravec
Nela Marasović
Renata Petrušić
Jasenka Zajec

Lektorica:
Renata Petrušić

Grafičko oblikovanje:
Goran Hasanec

Tisak:
ITG d.o.o.
Dalmatinska 12
10000 Zagreb

Naklada:
100 primjeraka

Sponzor:

inkunabula
SCANNING SOLUTIONS

Digitalizacija i skeniranje starih inkunabula i knjiga, bez oštećenja.

Posebna “V” metoda skeniranja. Bez rastavljanja knjiga.

Brzo, pouzdano i kvalitetno…

Naša ponuda obuhvaća:

- digitalizacija i skeniranje (inkunabula, knjiga, časopisa, novina, razglednica, rukopisa…)
- izrada digitalnog repozitorija
- pretvaranje analagonog (tiskanog) materijala u digitalni oblik
- OCR (Optical character recognition) prepoznavanje znakova
- obrada snimljenog materijala
- dizajn i oblikovanje
- grafička priprema
- tisak i uvez
- savjetovanje

INKUNABULA d.o.o.

Prilaz V. Brajkovića 12,
10000 Zagreb
E-mail: info@inkunabula.hr
Tel. +385 1 558 0800
Mob. +385 91 6227062
Web: www.inkunabula.hr

Organizator:

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU

Podržava:

Republika Hrvatska Ministarstvo kulture
Republic of Croatia Ministry of Culture